

آس ۽ زند

خالد عثمان

بلوچي اڪيڊمي ڪوئٽه
عدالت روڊ، ڪوئٽه

(c) All rights are reserved.

اے کتاب ۽ درائیں حق گوں بلوچی اکیڈمی ۽ انت۔
بیڈا اکیڈمی ۽ رضاء کس الیشی ۽ مواداں چاپ گت نہ کنت۔

(انٹرنیٹ ایڈیشن)

آس ۽ زند	:	کتاب ۽ نام
خالد عثمان	:	شاعر
یونائیٹڈ پرنٹرز کونٹہ	:	چاپار
2014ء	:	اولی چھاپ
200/- کلدار	:	نہاد

ISBN: 978-969-9768-84-4

نامدات

مرحوم صدفء نامء

لڑ

نمبر	سرگال	تا کہ ایم
1	پیش گال	9
2	زردء کشار مرانت کہ کابیل کلڑ آنت	12
3	بے ملارء منی مستی کہ گون انت گواتء	13
4	دروشم نوک ترکیں تی گلابء وڈا	14
5	تاکانی سرء تڑمپ	15
6	تی شہر چنورنگء تڑا تگ	16
7	من انجیں واہگانی واب دیستگ	17
8	پُل اندیم بیت چراگانی	18
9	مارازر باری زرء چولء توارء کپتگ	19
10	آچ وتا سستگ ء جداہاں من	20
11	تی عشق انجیں زیرے کہ ساز بیت برے برے	22
12	دیدگان انجیں نمارے ترانگاں داتء تی	23
13	ایبتکیں چتو پد دنیا	24
14	اللہ بہ کنت کہ منزلء وشیء سر بہنیں	26
15	گنوک ء سارء منی رند پداں گرانے تو	27

29	من در اہیں سنگت ء ہمارا ز شمشتاں	16
30	گواتے پر مائیت داب تئی پیم ء	17
31	گمان بیت کہ من ء نازینگ ء انت	18
33	من نوش ات ترانگ ء ماجین داں سبابی ء	19
34	دشبوں گوات بیکہ ء کاریت	20
36	آس ء زند	21
37	من گر پتار پاشک کنت راز ء	22
38	حاک بہا انت آپ بہا انت امروز ء	23
39	منزلے مانگیشنگ راہ ء نزانان	24
40	دل جہان ء وشیاں سہرہ بیت نہ کت	25
41	تئی زند منی زند ء وڑا چچو عزاب انت	26
42	وتی حساب ء کتنگ اے ز مانگ ء مرچاں	27
43	شمس ء دل بند	28
46	سیلے ء اتلگ ء ماں ویرانگین دگے	29
47	کلکشان دامن ء پیچ کنت کہ بہ بنت گار استال	30
48	ارواہ کہ موتک کاریت تئی زہیر ء پتہر ء	31
49	رک پینگ انت تائے گراں	32
50	تو کجے زندگی سچیت بے تو	33
52	بیدے ترا منے کس دل ء ٹپاں گد بیت نہ کنت	34
53	مہلب دروشم ء مسک گونگ	35

55	کسّ اِتگ سرگوات ۽ بستگ جمبر ۽	36
56	موسم دلکش بیت شرابان گوں	37
57	انان کاں شپ گشے زیر	38
59	دوستک ۽ دل ۽ راہ بہ بیت یکیں نشان انت	39
60	موسم کہ ساہرگانی میار انت بیگہ ۽	40
61	آگہی مُزے بہ بیت پزیران	41
62	عشق وبتگ چو کتاب ۽ سر پدے	42
63	کلما نٹیں اگاں دردے ارواہ ۽ گدان ۽	43
64	بیا کہ ماہرگانی انت	44
66	دل در اتگ آس روکیں زیر ۽	45
68	نہ پُرشگ ساچ شرابانی زندگی نہ کنناں	46
69	سُر مگے چم ۽ کن ۽ یا کنجے	47
70	تو و تاہر پیم ٹہین ۽ من کُجا؟	48
71	ماہرگانی بیتگ قندیل کشتگاں	49
72	زبان گنگ انت ۽ دردے باطن ۽ انت	50
73	گوات کپتہ مہپراں موسم کُت ۽	51
75	شہر ۽ بیتگ ۽ گُراہاں	52
76	ملور چچو مردم انت	53
78	وت نزانان دور ۽ نریکاں کنیا	54
79	بے وفائیں زمانگ ۽ راہ ۽	55

80	زبانِ زبیر	56
81	ہوشام جتیں باتنِ ترا اول من نہ دستگ	57
82	بلے دنیا گشت باز پشتِ من	58
83	چراگاں لیب داراں موسمانی	59
84	تئی عشق منی واہرگاں ہوشام سرادنت	60
85	ما بزانتیں شے بہ گوازینتیں	61
86	زندگی بے وفائیں ہمراہے	62
88	ہم سفر گپ چونہ کنت راہے	63
89	ستک دارے اگاں نہ دار تو	64
90	برے چاریت من چاریت وتارا	65
92	نہ بستگ دوستِ مہپر پر یچان انت	66
93	دلِ دیوانگیِ نام زانتگ	67
94	وتی تہنائیِ دل جیڑگِ انت	68
95	توشے دیوانگِ دیوان کت	69
96	زندگیِ نو بتاں سرگو سنگاں	70
97	دل چود دوستِ انت من دلبر پتو نہ انت	71
98	دل چنکاں من وشبور رنگاں تئی	72
99	چم راہِ دلِ تاب پڑنکگاں	73
100	گپنار اشکتاں دوستانی	74
102	داتِ انجیں اول سزایے مارا	75

104	چُشیں سہتء دل ء پینار کنت روتیں	76
105	پلانی و شبوئے نادنیاء زینت ئے	77
106	اے زندگی و ہمیش انت کہ وام ء شام ء سمر انت	78
107	دل ء در یگک گجا آواز کنان انت	79
108	تو تنیکہ عشق ء ہو شام ء نزان ئے	80
109	عشق ء نوکی بچار تہ ء کپتگ	81
110	انتظار ء ایبتکیں بیگاہ یے	82

پیش گال

اوستانی دزکش بے براں -----

برے برے مردم ء بہر ء ونڈ ء انجیں انجیں چکاس کپ ایت کہ مردم چراہاں
 دراہگ چہ دیمپان بونگ ء گیشتریں توجیلے ءے لوٹ ء کنت۔ یک ازم کار ء
 شاعرے ء ازم ء بابت ء ریابندیاں سرگوزگ ء نبشتہ کنگ ازانیں کارے نہ
 انت، چیا کہ یکیں وہد ء دوینانی وش کنگ مزنیں کراماتے ء لوٹ ء کنت، من جہد
 کناں کہ ریابندیانی تنیلاں سر بہ گوزاں ء خالد عثمان ء ازم ء وتی بنگپ جوڑ بکناں۔
 چیا کہ مرچی باند اردو ادب ء پیما بلوچی لبرزانک ء اول پیش گال ء نبشتہ کنگ
 یک دودے جوڈ بوتگ کہ کجام رنگیں ریابندیانی نیموم ء کتاب ء ستا ء توسیپ انجیں
 دا بے ء نبشتہ کنگ بیت کہ وت کتاب ء واہند ہبکہ ء حیران بیت۔ انچوسما کپیت
 کہ نام کشگ ء تو سپی شو نگال بنگلی کردے ء واہند انت۔ ما کدی اے بابت ء دلگوش
 نہ دیاں کہ منے ازم ء ساچست مزن بہ بنت ء نام بہ کش انت، مارا وتی ذات ء مزن
 نامی ء گم ء انچوسر بتگ ء تکا نسر کتہ کہ ما وتی ازم ء بباد یگ ء اول چک ء پد نہ بیں۔
 ہزار آفرین انت ہمسہلیں خالد عثمان ء کہ وتارا چرے و نیلاں رکینگ ء دور
 دارگ ء جہد کتہ۔ خالد عثمان ء وتی ازم ء دیروی ء ہاترا وتی دلگوش ء ندر کتہ، خالد جان

۽ شعرانی وانگ ۽ گون من اے آسمر ۽ سر بوتگاں کہ خالد عثمان ۽ باطن ۽ دنیا ۽ یک
 شاعرے زندگی کنگ ۽ انت ۽ زندگی کنگ لوٹ ایت، بلے اے شاعر ۽ زندگی
 چندے انچیں جاوراں چاگرد کتہ کہ خالد ۽ اے جاورانی گیش ۽ گیوار کنگ ۽ ہاترا چار ۽
 بیچار کنگ لوٹ ایت۔ واجہیں شاعر ۽ وتی باطن ۽ انسان ۽ راشاہگانیں چاگردے
 دیگ لوٹیت، تانکہ شاعر ۽ جان کشگ ۽ پادے ۽ شہار دیگ ۽ وس ۽ واک بوت بہ
 کنت، ایوک ۽ ہمسبلیں خالد جان ۽ اناں، بلکیں ہمک ساچشتی ازم کار ۽ واہگ ۽
 ارمان ہے بہ بیت کہ ہماگپ ۽ کہ من کشگ لوٹاں، داں انگت ۽ من گشت نکتہ،
 ہمک ازم کار ۽ لوٹیت کہ گون وتی ازم ۽ ساچشتی عمل ۽ انچو بندوک بہ بیت کہ ازم کار
 وتی ازم ۽ ابید و تانا سرجم بہ ماریت ۽ بہ لیکیت، اگاں امکار وتی ازم ۽ ایوک ۽ وتی و ہد
 گوازی ۽ وسیلے جوڑ بہ کنت گڈ آئی ۽ ازم دمبران، پشکپان داں اوشت ایت ۽
 بلاس بیت۔ ازم کہ دم بارت بزاں ازم ۽ واہند ۽ زندگی کنگ ۽ اوں دمبرتگ۔

ہما ساچست ۽ حاصل ہما شعر وانا ک بیت ۽ دل ۽ ایر کپیت کہ وانوک ۽ گون
 وت ۽ د چار بہ گجیت ۽ ہما شعر کہ وانوک ۽ گون وتی جنده ۽ د چار گجگ ۽ توان ۽ واک ۽
 بداریت، ہے وڑ ازم ۽ ساچشت کہ دورے ۽ ۽ یک و ہدے ۽ جاوارانی زندان ۽
 بندیک مہ بیت گڈ دائم ۽ زندگ ۽ نمیران بوت کنت ۽ وتی ساچوک ۽ نام ۽ اوں
 زندگ ۽ نمیران کنت۔

من گون ہمسبلیں خالد عثمان ۽ ہے واہگ ۽ امیت ۽ داراں کہ وتی شعرانی
 اوہلی وانگی "آس ۽ زند" ۽ وتی منزل سر پد نہ بیت بلکیں وتی شعری سفر ۽ نوک ۽ چد ۽
 جوان ترین رنگے ۽ بنگیچ کنت ۽ دیما روان کنت۔

پگر ۽ ڏگار هسڪا وگيں
اوستاني ذڪش بے براں

يا ڪه ؛

زندگي انچيں منز لے خالد
ڪاروان سر نه بيت وتي جاہ ۽

من جز مان ڪه خالد ۽ نون پگر ۽ ڏگار ۽ هسڪا وگي ۽ سما ڪپنگ ۽ شاعر سر پدانت
ڪه پھ اوست ۽ اميٽي ڪشنگيں دهل بے برانت ، بلئے نون چڊ ۽ ديم چوش نه بيت ،
بلڪيں اوستاني ڏگار ۽ گلزار ۽ کلبانگ جو ڏکنگ ۽ خالد عثمان ۽ شعر هما دست ڪشنگيں
دهل ۽ بنت ڪه بر ۽ نيوگ ۽ شمرديگ ۽ وهڊ ۽ موسماني قيد ۽ بنداں مان نيار انت ۽
ارمان انت ڪه انچوش بيت ۔

بلوچ ، بلوچي ۽ بلوچستان سبز ۽ ميزران باتنت ۔

رفيق عاجز

(۱)

زرد ۽ ڪشار مر انت که کابیل کلڙ انت
 فڪر ۽ گلاب رُ د انت ماں زهیرانی ساڳ ۽
 بندیک انت دردے نوک گور همپان ۽ سینگ ۽
 تی بے وفائی ۽ اوں گے وڈیت منی دل ۽
 پارسا تگ وتا من دست ۽ زمانگ ۽
 اُمیتے اتگاں ۽ بیگار مکن من ۽
 تو که دگ ۽ ماں سیلے ۽ پیداک بے پہ ناز
 سر کشیت اے جهان ۽ نیت چه باطن ۽
 رو زردیں درو شم ۽ تی آورتگ جلوہ ہے
 بانک تی بسات و کسے نہ بیت اد ۽
 نازرکیں پلے ۽ دل ۽ کشیت ۽ دور دنت
 مرچاں گشے کہ خالد وش وش نہ انت سر ۽

(۲)

بے ملار ء منی مستی کہ گون انت گوات ء
 تو منے ورنائی ء انچیں دگہ رنگے دات ء
 کرنے ء بستگیں زہیراں منی دل سُپتگ
 چچو گزیگ من تی کپتگاں دوشی یات ء
 درد انچو منی ارواہ ء زمین ء گل انت
 کس نہ ماریت دل ء سَتگیں پریات ء
 بے مثالیں تی مہرے من ء دوستیں چماں
 انچیں مہرے کہ من ء ہچبر نہ داتگ مات ء
 خالد دنیا ء وتی مطلب ء داشتگ دامن
 من نزانان اوں وتی مرچیک ء باندات ء

(۳)

دروشم نوک ترگیں تئی گلاب ء وڈا
سیل ء در کائے ٹہل ء داب ء وڈا

حون مان تڑاں منی قہریں دل ء
چؤل جن انت گم تئی تیاب ء وڈا

تڑانگ ء ساچیں زہیر کاینٹ دل ء
کپتگاں مان ادا عذاب ء وڈا

قدح ء کیف ء چرس ء باپوراں
دل بہ بیت سیاہ تئی نقاب ء وڈا

شترتر انت مرگ ہم چرے زند ء
زند تاک تاک انت چو کتاب ء وڈا

گریوگ ء درد ء حد کتگ خالد
چم سہر سہر انت تئی شراب ء وڈا

(۴)

تاکانی سر ء ترمپ
 بہ چا چونیں دروشمے
 بہار میچیں موسے
 سباہ ء کوش ء شینگ ء
 تئی تزانگانی آس بلیت
 من تلوساں
 خمار ء کیپ ء کدہ ء پکار بیت
 گنوک ہاں گوں پل ء وشبواں
 ہزار درد باطن ء
 کہ تیچ ء تاباں پمّن ء

(۵)

تئی شہر چچورنگ ء تڑا تگ
 من نام ء دپ گوں قدحاں
 توسیل ء سوادے بیگہاں
 در ا تلگ ء
 من تا ک ریتلگ انت
 تئی رہسراں
 توار ء بڑمش ء کپتگاں
 ودار ء آس روک کتگ ء نشتگاں
 گدارے
 کہ نود ء ساچ جمبر انت
 منارا تڑمپ تڑمپ ء آسرا انت

(۶)

من انچیں واہگانی واب دیستگ
تئی مسکین مہپرانی تاب دیستگ

چو ویران انت گشے جنگل مدامی
شپانک ۽ دست ۽ مان ازباب دیستگ

دوار ۽ ٹرس پیمناکیں شپے کہ
تئی پادانی گلیں آتراب دیستگ

دمانے رہگوزی ۽ راہ رواجی
منی چماں لڈگ ۽ پر داب دیستگ

اے لڑ ۽ بار کاشی گڈکانی
من خالد چم ۽ وت سیلاب دیستگ

(۷)

پُل اندیم بیت چراگانی

ٹپ منی ذراہ نہ بنت داگانی

چیر گپتکاں من رہسر ۽ راہاں

سر چتاں پُل پتو باگانی

شپ زدگ دمک ۽ رنگراہاں

شپ نصیب ۽ نہ انت واپانی

مارا بندیک کتگ گلستان ۽

وشبو تالان بیت گلابانی

خالد پرچا دل ۽ تو رنجین ۽

روح کایت تئی مرادانی

(۸)

مارا زرباری زر ء چول ء توار ء گپتگ
(کہ) دل ہما ترانگ ء تہلی ء ملار ء گپتگ

سیل بیگاہ ءے بہ بیت یا کہ سباہ ء سارتیں
عشق پادینک ء تئی نقش ء ندار ء گپتگ

من گل ء بال کہ ساعتے وشیں پمن
تو کہ پیداک ء تئی حال ء ہزار ء گپتگ

امر ء گوازیناں کہ مہر ء محبت نہ رسیت
زند کور دیم منی مرگ ء تہار ء گپتگ

سربتگ کشک کجام منزل ء راہ ء در کئیت
شار ء دامن اوں تئی کنٹگ ء دار ء گپتگ

پتو ارمانی انت روچانی ودار انت خالد
دوست شادان انت تئی آہگ ء جار ء گپتگ

(۱۳ اپریل ۲۰۰۴)

(۹)

آج و تا سستگ ءِ جداہاں من
 بے وفا گوں ترا نیاہاں من

پہ تئی درد ءِ من شراب نوشاں
 گند منی حال ءِ کہ کجاہاں من

دزگہار ءِ تو چے گلہ داتگ
 پتو ہجبر نوں در نیاہاں من

نووں من ءِ پرچا دوست دار ءِ تو
 بیتگاں پیسر ءِ ہماہاں من

تو ہما راہ ءِ اتلگ ءِ نوں برو
 گپ جناں ہرچی گوں و تاہاں من

اُف نہ کرزاں تئی دڑوشمے انچیں
 ہنچک ءِ بیائے بس رضاہاں من

تو منی سرپدے کجا حال ء
 قبرے ء پورا اندر آں من
 نیتے چونیں تو دل ء داشتگ
 وش نہ ء شہر ء تئی بیاباں من؟
 پمن ء چے دگہ نوں پشتکپتگ
 وہدے امروز ء بے تماہاں من
 بلے خالد من ء نزانت دنیا
 اے و راستے کہ تئی دلاہاں من

(۱۲۹ اکتوبر ۱۹۹۹)

(۱۰)

تئی عشق انچیں زیرے کہ ساز بیت برے برے
 نہ انت اے گپے گلہی کہ باز بیت برے برے

دلوں ہمیشیں زرزیت پہ گندوک ء گدارے ء
 تئی انچیں دے میٹگے کہ گوار بیت برے برے

مہ گش گوں ہچ کس ء وتی محبت ء نشانی ء
 توگپ جنے من گپ جناں ء راز بیت برے برے

تئی لنگانی ہیئی آن کہ دزگہار پار کناں
 تئی لاڑکی چوگوں من ء کہ ناز بیت برے برے

تئی مہر ء کیف خمار کنت خالد ء تہاریاں
 شپانی نیم پاس ء کہ شوہاز بیت برے برے

(۱۱)

دیدگان انجیں خمارے تڑانگاں دات ء تئی

واب نہ کپتگ دل منی دوشی پدا یات ء تئی

تو ہما پُل ء نہ دیستگ انگت ء روچ ء ترا

من مراتاں قد ء بالاد زات ء زُریات ء تئی

دریکتیں من اوں مہ گوزتین اوں ہے کشک ء سرا

مہپر ء ٹالے پمّن آورتگ ء گوات ء تئی

جمبرانی منّت ء روچے من صد رند ء گراں

پمّن وشبو شنگتاں دوشی گوں سرگوات ء تئی

انتظار ء قدحاں ہالیک کنان انت دل منی

انگت ء سرپد نباں کائے تو باندات ء تئی

عشق ہما خنجر دل ء ایر بکتگ

خالد ء کار نیست دگہ شرنگی ء زات ء تئی

(۱۲)

موتکے پہ کسان سالیں دادجان دشتی ء

ابیتکیں چتو پد دنیا

نہ سہڑیت لے ترا رواہ

گمگ انت ساعت ء قطرہ

جگر ترا کینتگ زہیراں تئی

تئی تزا نگ ہما ڈول انت

دو برزاناں کہ نیائے تو

وش انت سہب ء بیگاہ منے

نہ بوتناں واہگ اوں سرجم

نہ بوتناں منے گلکیں دیدار

چے پیم ایں شنگ اتگ حالے

چے پیم ایں گز یوگ ء زارے

گشنت کہ ملکموت گو سنگ

من ء مرگ ء تئی حال رستگ

دوئیں دیدگ مئے بے نور انت

غمان تئی زردماند اشنگ

ہمایاں روج ء شپ

جیڑہاں

ہمایاں ایوکاں بے تو

ہمایاں جنگل ء ویل آں

ہمایان مست ء ابدال آن

کہ

دل ء روکیں گم ء آسے

ابیتکیں بیتگ ء موسم

غمیگ آنت ہلک ء اوں مردم

ابیتکیں چہ تو پد دنیا

(۱۳)

اللہ بہ کنت کہ منزل ء وشی ء سر بہنیں
 قسمت کہ من تو دوست پدا ہم سفر بہنیں
 ہر کس مئے دیدگانی تہا چار ایت مطبے
 دنیا ء گیاں من تو اگاں در پہ در بہنیں
 انچیں گلگ کن ءے کہ جگر آپ بیت منی
 امروز دمانے موہ نہ دنت ما گیگ ء گور بہنیں
 دیوان ء پلگدانی دگہ لڑیاں گشے
 اے وڈ مہ بیت زبان بہ بیت ما بے جبر بہنیں
 آ وہد پہ لیب ء گوازی نزانوں چوں گوستگاں
 اے وہد ء مشکل انت پدا خالد ما شتر بہنیں

(۱۸ جولائی ۲۰۰۱)

(۱۴)

گنوک ۽ سار ۽ منی رند پداں گران ۽ تو
 من کند اِتگ کہ منی گریوگان مزان ۽ تو
 نگاہ ۽ ارس پمیشکہ من ششتاں زہیراں گوں
 من اِشکتگ کہ منی کاگداں نہ وان ۽ تو
 تو چارده سالی وتی واہشاں گوں گمراه ۽
 منا نہ پہم ۽ نزان ۽ وفا ، کسان ۽ تو
 من زندگی پہ تئی اُستانی ساہگ ۽ واپینت
 پمیشکہ کہریں دل ۽ واہگاں بزبان ۽ تو
 منارا سوچ من ہمایاں کہ پتو بے حاجت
 کجام مطلب ۽ مرچی پمّن زران ۽ تو

تئی پاد بزمش ء دراہیں پُل بیتگان آگہہ
چیا گون گنڈگان رازان دل ء گشان ئے تو
وتی گوں خالد ء مرچی من گپ ء تران ء اوں
من سرپداں او زمانگ تہ ء سُچان ئے تو

(۱۵)

من در اہیں سنگت ءِ ہمراز شمشتاں

تو مہلب ترکت ءِ مہپر نہ شمشتاں

من ءِ تو مہر ءِ ہوشامے سرا دات

بل ءِ من اے برا انگت نہ مُرتاں

تئی عشق ءِ مستی ءِ سرگوات ءِ کشگ

تئی دستا ، تیوگیں سنگہ نہ پُرشتاں

من ءِ حیرانی ءِ نیمون ءِ گور جت

تو گننگ آپ داتان پُل نہ سستان

پمیشکہ دست من ءِ مرچی سرا انت

تئی خالد قیمتی ایں گپ نہ زرتاں

(۱۶)

گواتے پرمائیت داب تئی پیم ء
مرچاں لڈاں گلاب تئی پیم ء

تو پہ سیلے ء سال گوازین مے
مرچاں حشک انت تیاب تئی پیم ء

تو پہ کلماٹی دل کہ رنجینتگ
بیٹگاں من عذاب تئی پیم ء

شپ تو گوازینتگ انت پہ بے وابی
من نہ دیستگ اوں واب تئی پیم ء

گوازے مہپر تئی بنت ماشا اللہ
کہ ور انت پیچ ء تاب تئی پیم ء

انچو درد ء تئی دست جنگ ارواہ
انچو مے ہم حساب تئی پیم ء

تو کہ بے موسم ء نہ بے سہتے
خالد نوشیت شراب تئی پیم ء

(۱۷)

گمان بیت کہ من ء نازینگ ء انت
گل ء ترانگ دل ء سہڑینگ ء انت

ہمک پہ دیم مدے ڈس ء نشان ء
پتو کینگ جھاں رودینگ ء انت

زبان دنت ء پدا واتر نہ بیت انت
ہے پیم ء وت ء رکینگ ء انت

وت ء اُپار ء زمزیلاں گوں بستگ
من ء یک مردے رنجینگ ء انت

نہ من ءے گوں من ء تو راز مہر ء
ترا تئی دزگہار منینگ ء انت

کجام روج ء تو در بیائے پہ سیل ء
 زمانگ تئی دل ء واپینگ ء انت
 نہ انت دردے تئی قہرے گُشیاگاں
 من ء چہ واب ء ہم ٹوہینگ ء انت
 بگر تو خالد ء حال ء مروچاں
 چے پیم ایس زندگی گوازینگ ء انت

(۲۴ دسمبر ۲۰۰۱)

(۱۸)

من نوش ات ترانگ ء ماجین داں سباہی ء
 گنوک بیتان پہ تئی نیاد ء بادشاہی ء
 ہے جبر پہ جہان ء اون بیت تلاء ء گوہر
 توسیل ء داب کن تے وہدے بے سمائی ء
 نہ بنت چوگم تئی کمتر پہ گریوگ ء زاری
 بہ پھم دیدگ ء ارسانی بے گناہی ء
 سکین تے دات زہیراں ماں سینگ ء دنیا
 پمشکہ دل من وتی داد دات پرائی ء
 پیچ انت تئی راہ تو مدامی کہ سر سواری ء
 نہ ماریت ہنچک ء خالد بے وفائی ء

(۱۹)

و شبو گزوات بیک ء کاریت
زندگی قسمت ء چہ کار داریت

تئی ہمک داب ء قیمت ء بنداں
بلے دنیا وتارا مان داریت

بانگ ء راہ دل ء سر انت منی
بیگاہ ء مہلباں آتاریت

من گمان ء وتی زبان کنناں
آ اگاں یکبرے وتا بیاریت

پاد تراؤل کہ بنت بدواہ ء
شرتئی زلف ء ساہگ ء چاریت

زند بے ساہگ انت، ساہگ پہ
گم وتی نوبتاناں پیشداریت

من چو بے سُد بان جہان ء گوں
بلکیں دنیا منی گماں ماریت

تئی کہ بچکنگ ء خمار پُرشیت
وہد گڈا خالد ء را ڈوباریت

(۲۰)

آسءزند

سُمرین اُنت درد محکمیں
 چو آس رنگ ءہز انز گراں
 من دست جناں پہ ناشری
 زہیرء گر میں اشکراں
 من باتن ءراداگ دیاں
 سُچیت بلکیں گم تئی
 پُرشیت خمار دیدگ ء
 تئی مولمانی زیر انت
 کہ

ساز بیت برے برے
 من چارده سال ءداں تئی
 اُمیت ء آس ءستگاں
 پہ ززرگ پہ تلوسگ
 من آس ءزندگی کُتگ

(۲۱)

من گر پتار پاشک کنت راز ء

نکبہ سرگپ کنت حال دنت باز ء

رو پچیں مردمانی دیوان ء

گپتگ ات مارا زمیل ء ساز ء

من وتی شاعری ء رنگ ء باں

وہدے کہ تو نہ بے پہ بے ناز ء

تو کہ بیگاہاں سنیل گوازین ء

ما گنوک سنگہانی آواز ء

بانک تئی شہر ء دامن ء مرچی

اتگاں خالد ء من شوہاز ء

(۲۲)

حاک بہا انت آپ بہا انت امروز ء
مطلب مطلب درد دوا انت امروز ء

دور وتارا داشتگ پمیشکہ چتو چے
تئی چمانی چارگ گناہ انت امروز ء

من تئی گلہ دیریں دل چه دورگتہ
ہرکس جنجال قیدہ تہ ء انت امروز ء

ہرگپے کہ در کئیت زبان ء دنیا ء
حون ء جون چوراه ء سرا انت امروز ء

حاکم ء ملّا نوشاں شراب ء پرواہ نیست
ما کہ نوشاں پمّا گناہ انت امروز ء

یکیں خالد دوست انت مناراساہ ء چے
ہرکسی زاناں چم ء دل ء انت امروز ء

(۲۳)

منزل ے مانگیشنگ راہ ۽ نزانان

من ہے کاروان ۽ پشت ۽ پشت کپانان

تو وتی بانزل پہ بال ۽ بستگان

من ہے وہد ۽ گوں رفتار ۽ روانان

کوچکے انچیں کہ ہچی اوں نہ گواہی

انگت ۽ کاڑ اوں پہ آپ ۽ سرگرانان

گندگ ۽ بالاد مانداشتگ تی

جیگ ۽ بندوکیں گلاب چو گیمرانان

ما وتی قولان دڑاہیناں بختاں

دروہتاں پاداں کہ ہمراہ دمبرانان

ہو بزانن ہر کس دل ۽ حال ۽ وتی

من کہ شپ روچ خالد ۽ نام ۽ گراں

(۲۴)

دل جہان ءِ وِشیاں سہڑینت نہ کُت
تو شُت ءِ من زندگی گوازینت نہ کُت

دل غماں تئی انگریں بریان بوت
یکبرے لُنٹاں وتی نازینت نہ کُت

نشگ ات دل تئی دوار ءِ وعدہاں
پہ وت ءِ دشترے ہم نامینت نہ کُت

بیدایے تئی یکیں گم ءِ وسواسی ءِ
ہچ غم ءِ اپچو من ءِ رنجینت نہ کُت

من مراں یا منزل ءِ سراں وتی
دل بلوچی غیرت ءِ بچینت نہ کُت

بانزی ءِ برت ءِ من ءِ خالد تئی
دیم تئی من نیمگ ءِ تڑینت نہ کُت

(۲۵)

تئی زند منی زند ء وڑا چنچو عزاب انت

ہیچ درد ء دوا نیست منی بس شراب انت

ترانگ تئی تاہیر نہ دنت سہت ء دمانے

باتن منی دردانی گشے چول تیاب انت

شپ روج تئی یاتاں منی زند گوزان انت

اے دل گوں زہیراں تئی کھکے واب انت

رہ پینتگ من ء دیریں تئی ناز ء اداہاں

ہرچم گنوک انت کہ تئی جیگ ء گلاب انت

نوبت شتاں باریک من سک گمیگ آں

خالد وت ء سمبھال کہ وہد حراب انت

(۲۶)

وتی حساب ۽ کتگ اے زمانگ ۽ مرچاں
 نہ لگیت دل من نزاناں کہ وانگ ۽ مرچاں
 ہے رمگ کہ من دیستگ کلبہ ۽ کور ۽
 تپنگ لانگ ۽ وتی بستگ شوانگ ۽ مرچاں

من دست اڑینتاں وتی کاروان پیسر بوت
 چو یک ۽ ٹک نہ بیت تیر نشانگ ۽ مرچاں
 من وارنگ جان ۽ وتی گوشت بے مفت ۽
 آ بے وفا کہ نہ بیت کئے ترانگ ۽ مرچاں
 تو سوتک ۽ خالد وتی دل مدام کیپاں گوں
 سمائے پر نیست تئی دُر ۽ دانگ ۽ مرچاں

(۱ جنوری ۲۰۱۳)

(۲۷)

شمسِ دلِ بند

تو سرگر بیا پدا آمین (۱) ء
 من کایاں سیرگیں میسکین ء
 تو چنچو مُدّت ء پد کائے
 سہاکی (۲) مُرتگ ء ڈکال انت
 گواشان دِرّ وّتی بیحال انت
 شاہی پرگ (۳) ء سِنگاناں
 کسے جُست نہ کنت چُنّت سالیں

کِشت ۽ ماں کشار ۽ آباد
 مثل ۽ جنت انت گوناپاد (۴)
 رُستگ ترانگ ۽ نیگ تئی
 زہیرگاں پتو بیا وش نیاد
 زید ۽ سیل بہ کن آماہ (۵) ۽
 گند (۶) آپ ۽ گلیں رُزوا (۷) ۽
 راہ ۽ سورگو (۸) چاریت تئی
 ویش بیا د مگ چانجاہ (۹) ۽
 گنداں ازپیزہ (۱۰) ۽ باگ ۽
 بے حال بان کلگ (۱۱) ۽ ناگ ۽
 روچے روچے کہ ایوک باں
 پرداراں دل ۽ را داگ ۽

چنچوپہر گگ (۱۲) زیہدار انت

بو ء مہلباں آتار انت

ہور ء گورنگ ء ساچان انت

ہلک ء مہتراں کوکار انت

یکدم نوں مہ کن چو زد تو

کائے بیتگ ء مئے کد تو

شمس (۱۳) ء دلبند ء تڑاتی (۱۴) ء

دیریں نہ بیتگ ء خالد تو

(۱۸ فروری ۲۰۰۱)

(۲۸)

سپلے ء اتلگ ء ماں ویرانگین دگے
 نوکیں تلاء ء دلبر ء دست ء انت مہرگے

نڑاراں من وتارا تاموری ء مچاں
 مانشانیت میتگ ء دل ء زہیرانی سیاہگے

ارسیگیں دیدگاں کئی پاد رنداں کپتگ ء
 آسمر نہ بیت منزل ء ٹپیگیں شہہ رگے

ارواح کہ ساعتے وتی درداں گون نیاد کنت
 زہیرانی نمبگ ء گم ء تج کنت نیوگے

درگیتنگ پہ ودارے گتان ء اوں کڈ کے
 خالد بی پتو من پلگارنگ واہگے

(۲۱ فروری ۲۰۰۱)

(۲۹)

کلکشان دامن ء پچ کنت کہ بہ بنت گار استال
 ماہ ء شوہاز ء شب ء در کنت پدا چار استال
 وہدے روزرد تہاری ء وتا پوشیت شال ء
 روک آزمان ء بند بیت کہ کناں انزار استال
 سر کپ انت اوستانی کلاتاں پہ کایاں اُمیت
 چومہ بیت کڈک ء بیا انت تی بہ باں بیگار استال
 تو ہما لاس ء جوک ء کہ گسد رنگ ء
 دزپشنا کی ء بگند ء ، تی دراہیں شار استال
 تو ہما بانگ ء دست ء انت ترا حاکمی رُژن ء
 خالد چے گشت ترا کنت تی گور ء بار استال

(۳۰)

ارواہ کہ موتک کاریت تئی زہیر ء پتر ء
 امروز پمّن ء گشے قیامت بیت بے ترا
 سالے بیت تئی جُتنائی ء بوجیگ ء من سوار
 سرکش اتگ مروچی پدا اوست ء خنجر ء
 وہدے زہیر شوہاز کناں دیدگاں منی
 کدہ گم ء اوں ہالیگ انت ارسانی آسر ء
 یک روچی ایں تئی مہر کُجا دنت تسلاہے
 عادت کتگ دل ء منی دردانی لنگر ء
 بو ء جنگ اُمیتے ء پادکش انت پہ ترا
 خالد بچار زمانگ ء چے بیت دیمتر ء

(۳۱)

رک بینگ انت تائے گراں

نوک منز لے ۽ سر گراں

فکر ۽ ڈگار حشکا و گیں

اوستانی دز کش بے براں

دیدار مہ بیت تئی دروشم ۽

روچے ہزار رند ۽ زراں

چوں من کلو ہے دیم دیاں

دز گہار تئی بے باوراں

اے وڈ نہ انت خالد کہ من

دو لبز کماہاں شاعراں

(۳۲)

تو گجئے زندگی سچیت بے تو
چو من ء گم تئی کُشیت بے تو

پروشنگ انت قول تو وفاہانی
مارا یک ساعتے نہ بیت بے تو

پُل ء نازرکی ء مثال ء انت
دل منی شیشنگئے پُرشیت بے تو

تو کہ یک روچے نیائے بازار ء
زاناں دنیا تہا جُشیت بے تو

پہمتگ دیدگانی مطلب تئی

انگت دلبرء و تء ہچ نہ بیت بے تو

خالد گوں من چیا نیائے گوں

مارا بازار چے گشیت بے تو

(۲ جولائی ۲۰۰۱)

(۳۳)

بید ء ترا مئے کس دل ء ٹپاں گدینت نہ کنت
 تو کہ وفا کنتے من ء دنیا سُرینت نہ کنت
 اے پیم ء من سر ء وتی کش ات گُجا کناں
 دزگہار تئی اٹنچکیں کہ گپے ٹہینت نہ کنت
 اوژناگ کتگ من ہر وڈا دریائیں تئی دل ء
 کس چوگشان ء تئی وڈا مچاچاں اڈینت نہ کنت
 بانور بہ بئے تو بے من ء اے وڈا حدا مہ کنت
 مسک ء زباداں ہچ وڈیں سرگوپ تئی مینت نہ کنت
 تو کہ رضا بہ بئے گڈا گپ ہم ہلاس بیت
 دنیا ء پہ ترا ادا خالد جھپینت نہ کنت

(۳۴)

مہلب دروشم ءِ مسک گونگ
 سہرہ پینیت دل ءِ مہگونگ
 اتنگ سٹنگیں بیگائے
 گپتگ ما گنوکی راہ مے
 مارا کشت شگاناں تنیگاں
 داتگ تو کجا دنیائے
 ہر کس ظاہر ءِ سر پوشیں
 کیپاں باتن ءِ بس نوشیں
 بے نور آنت گلیں دیدگ مے
 مفت ءِ کیپتگیں بے ہوشیں
 ما و گار کتگ دور منزل
 بلکین واہگ اوں بنت حاصل
 برواں بارگ ءِ کُنڈ کُنڈ آنت
 ماشاء اللہ مچاچ مچی شل

موسم راز ء کہ پڊر کنت
مارا شترتريں نامے دنت
تو گوں خالد ء ہمدست بو
دنیا بل وتی گپ ء جنت

(۲۳ ستمبر ۲۰۰۱)

(۳۵)

کشِ اِتگِ سرگواتِ ءِ بستگِ جمبرِ ءِ
موسمِ ءِ لذتِ نہ گپتگِ شاعرِ ءِ

کپتہ کارِ ءِ دیریں نیائے چارگِ ءِ
زی منِ ءِ پیغامِ کتگِ ماہِ درورِ ءِ

شاعریِ دینِ ءِ مہ کپِ یکپارگی
مئے دلِ ءِ دنیا سُرینتگِ زیمبرِ ءِ

باتنِ ءِ داگاں بچارئے بے حساب
کئے گُشیتِ دیوانگے سر ظاہرِ ءِ

داں تئی دیدِ ءِ مہ کنتنیں زیارتِ ءِ
روحِ نہ بڈیتِ ماہِ اولِ درنیتِ بے ترا

تو نزانِ ئے ہاترا خالدِ تئی
زُرنگانِ ذرگہارِ دراتلگِ دلبرِ ءِ

(۱۰ جولائی ۲۰۰۲)

(۳۶)

موسم دلکش بیت شراباں گوں

دنیا بانور بیت تئی داباں گوں

شپ نہ کٹیت ءِ چم نہ ڈکنت ہم

واب نصیب ءِ نہ انت داباں گوں

راہ گراں منزل ءِ مُرادانی

زندگی ہم سفر عزاباں گوں

کوش سرکننتیں عشق ءِ گلباگ ءِ

تو کہ بچکند ءِ مس گلاباں گوں

رنجنگ دل کہ قیامتے استیں

مان گناہ ءِ کتگ ثواباں گوں

شاعری انچیں ہستی ءِ خالد

فکر مانگیشنگ کتاباں گوں

(۳۷)

انان کاں شپ گشے زیر
 پہ من گنجیں تئی مہر ء زیر
 برے چاریت ء بچکندیت
 دل ء ارسانی سوداگر

شکر ورنہ انت شیر صورت
 عجب سینگارگ ء لذت
 دگہ رنگے دگہ رُژن ء
 تئی عشق ء دل ء حاجت

بیا کہ شپ زمستان انت
 منی ارواہ زہیران انت
 ہنر زان ء حبر زان ء
 پتو اے کار ارزان انت

آ وہد کہ پہک ء دست ء شو (شُت)
 منی آس ء مہ سچ گوں تو
 مناں سگاں کہ درد ء گم
 منی دلبر جہان ء بو (بُرت)

برے کید ء برے والی
 تئی کار انت بے حالی
 کُجامن مال ء مڈی آں
 نصیب ء انت کہ بد حالی

گنویں ہوش بر گشتگ
 وتا پتو کہ من گشتگ
 توئے کہ روج پہ روج گیشتر
 من ء گوں گلہاں شُشتگ

زباد ء امبریں دنیا
 کہ مرچاں شاعریں دنیا
 تئی تژن ء آس روکیں چو
 ما گپ ء دمبریں دنیا

وتا پہ درد سہڑیناں
 ترا خالد نہ رنجیناں
 منی تو زند ء قندیل ء
 شپاں پہ رژن گوازیںاں

(۳۸)

دوستک ءِ دل ءِ راه بہ بیت یکیں نشانِ انت
ما عشق نہ کرتگ کہ وفاداری بزانِ انت

منی چم تُس انت پہ تئی چارگ ءِ حُسن ءِ
منی ساہگ سارتیں تئی زلف ءِ نوانِ انت

آس انت کہ دل ءِ روکیں منی درد ءِ گمانی
ہر نیمگ ءِ تئی گلہ ءِ تژن ءِ شگانِ انت

اوپار نہ کنت دمانے منی دوست پُلگدیں
نادانے بیبلا کہ وتی رازاں گُشانِ انت

خالدؔ تو اگاں داشتگ وتی مطلب ءِ دامن
تو اے دل ءِ واہند ءِ تئی فکر کسانِ انت

(۳۹)

موسم کہ ساہگانی میار انت بیگہ ء
 دنیا اوں بے شراب ء خمار انت بیگہ ء
 تئی نیاہگ ء گم ء من کناں انگت ء بے
 تئی پیمیں دژوشمانی قطار انت بیگہ ء
 بیا کہ من انتظار ء تئی حُشک تڑ اتاں
 بیا کہ تیاب ء چؤل ء توار انت بیگہ ء
 نادر اہی عشق ء الم ء گور جنت دیدگاں
 مئے پیمیں عاشقانی شکار انت بیگہ ء
 کاڑانی مجلس انت ء تئی دوست ء ٹہل ء داب
 خالد بیا کہ پتو بہار انت بیگہ ء

(۴۰)

آگہی مُزے بہ بیت پہ زیران
چم اگاں کیپانی رنگ ءِ جلوہاں

درد اگاں نیمون کنتیں چارگ ءِ
دل وتی آش ءِ کشیت اُفارگ ءِ
شپ مزن آہیر جنتیں قدحاں

سر مجن شوہازگ ءِ راہ ءِ منی
دل گشتے گون انت دنیا ءِ منی
زندگی تاوان بیت پہ ہر دُکاں

من گنوکاں یا کہ ساراں بے ترا
دل ترہینتگ یا گدینتگ زیر ءِ
کئے منی زانتیں مراد ءِ واہگاں

تو وتی زورے کہ خالد عادتان
گم منی گیش بنت وشیں نوبتاں
عشق منی باچاڑیں اُمر ءِ ساہگاں

(۴۱)

عشق و نتگ چو کتاب ء سر پدے
 مارا مہپر ساہگیں رازاں مدے

پہ و تا شوہاز بہ کن راہ ءے دگہ
 تو اگاں لگگ نزان ءے کاگدے

من وتی آس ء گشاں تہنائی ء
 داں تئی احوال بئیت انت کاسدے

تئی وفا ء مڈی ء من لیب کتگ
 من نزاننگ گوں من ء تو چو سدے

آس ء آپ انت نوجوانی پہ ترا
 من گنوک تئی عشق ء تو ناسر پدے

تئی اگاں بانوری ء نوبت بئیت
 زندگی معنا نداریت خالدے

(۴۲)

کلمانٹیں اگاں دردے ارواہ ء گدان ء
 دنیایے بداریت انت دنیا ء زُبان ء

بے تزانگ ء تزانگ ماں دل ء ہل کناں تئی
 بے سُد ء سمائے تو پادکش ء گیابان ء

کیپانی من ء گپتگ ہلاہوش ء مروچی
 بے گزراں وتی ساہگ ء بے رنگیں نوان ء

یک روچے نہ گشیت کہ تئی زندگی چونیں
 ما امر وتی گوازینت پہ تزن ء شگان ء

دڑوگے تئی جتائی من ء انجو سما بیت
 ہچبر من نیاؤرتگ اے گپ گمان ء

خالد من نزانان کہ چون بوت ترا را
 روک انت گشے آسے چمانی گتان ء

(۴۳)

بیا کہ ماہکانی انت
 دل مئے ارمانی انت
 سٹلگیں مردم ء
 عشق چٹانی انت

رنگ ء نوران ء تو
 پن ء ہیران ء تو
 انجو من اِشکتگ
 مرچاں زہیران ء تو

شپ کہ لُنچ ء تہار
 ماہ ء راہ ء بچار
 ما فقیر ء ملنگ
 پمّا دستے شہار

راستیں راہ ء گؤزی
ہر کسے کئیت ہزی
چک ء پد رہگؤزی

خالد تو بے گناہ
دوست بے سک منا
روچے تر ء بیا
د ء منے دامن ء

(۴۴)

دل در اتلگ آس روکیں زیر ۽
 من نزاننگ خالد تو اوں شاعر ۽
 عشق انچو جلو اناک انت کیگدے
 تابان کشیت یک یک ۽ مہپر ۽
 بے قراراں تُر سناکیں ساعتے
 شپ نہ کنزیت چم کریاب رہسر ۽
 مہر گزانیں بارے زورگ مشکل انت
 من اوں نزاننگ روچے تو اوں دمبر ۽
 دل نہ بے پہ ساعتے ۽ چارگ ۽
 پلے ۽ تو دست جنگ پہ گیمر ۽

مُرتگاں یا زندگاں جُستے نہ کنت
 کارگیگ اَنت مرچان زاناں دلبرِ ء
 بے اُبتاں نیست امیت ہیچ من ء
 بے وفائے تو وفاہاں ہیچ گر ء
 بیا کہ ساعت نیک بہ بات تئی آہگ ء
 دل مہ جن پہ منزل ء تو سرگرے

(۴۵)

نہ پُڑشتگ ساج شرابانی زندگی نہ کنناں
اگاں تئی قول ہمیشیں من شاعری نہ کنناں

ودار ء کیپ منی دیدگانی باہوٹ انت
سزا کہ آس جتیں عشق ء کافری نہ کنناں

ہما جبر کہ دوئیں گوشاں اشکُتگ دوشی
نہ گشتگ چوش سباہ ء من ظاہری نہ کنناں

دل ء مہ کپ کہ تئی رہسراناں کنٹگ ایر
اگاں کُتگ من چد ء کیش گتتری نہ کنناں

برے برے چو وفاداری ء پُڑشیت موسم
میائے خالد گڈا ساز ء زیری نہ کنناں

(۴۶)

دُرمگے چم ۽ کن ۽ یا کنجلے
دوست نادوست بے ہرچی دلے

بیا رویں گیا بان ۽ مہر ۽ سیل کنیں
بلکن ۽ نازینیت مارا شانٹلے

ایوکی ۽ آس روکیں باطن ۽
نیست دوستے سنگتے ۽ ہمبلے

زہیر ۽ جمبر ساچان پیتگ ماں دل ۽
ہر ہمک تڑمپ ۽ ہوار انت تڑونگلے

سر مہ کپتین دریگتے ہلک ۽ تی
راہ نہ گشیت گار ۽ بیگواہ منزله

کیپ ۽ بھنگ ۽ لذت انت خالد بیا
عنئیگی دیوان ۽ کہ ساز ۽ زیملے

(۵ مارچ ۲۰۰۳)

(۴۷)

تو وتا ہر پیم ٹہمین ے من کُجا؟
زندگی کریاب گوات ے ساہگ ے

چم وتی عیب ے کہ گور انت چے گشے
رنگ اگاں بدرنگیں محسن ے چے گناہ

تو وتی نادانی ے آس ے بہ کش
من وتی دانائی ے گوں بے ستا

تڑگ ے سیل ے مہ کپ یکپارگی
عشق اگاں بدنام کننتیں مردم ے

راز دار ے راز داتگ ایمن ے
کشیت دنیا راز ے وشیں لذت ے

چُنت دل ے ارمان پُرشنگ محکمیں
من نزانگ خالد بیتیں بے وفا

(۴۸)

ماہگانی بیتگ قندیل کُشتگاں
 ساہگانی راز روچ ءِ داشتگاں

چمّ منی رژن ءِ میار آنت سرشپاں
 دل چُشیں باز ءِ من داتگ پُرشگاں

دلبرے ءِ دور گُشے آواز بیتگ
 درد نوکی باطن ءِ اِنسرتگاں

تو وتا قربان مہ کن من بے وفا
 زندگی ءِ روچ گوں کیپاں گوشتگاں

بلکن ءِ زیر اول زہیریگ کنت ترا
 بلکن ءِ تو شعر منی گوشداشتگاں

وش ہما مردم بہ بیت کہ گلّہ اِنْت
 خالد ءِ گوں دیر وہد اِنْت سستگاں

(۴۹)

زبان گنگِ انت ۽ دردے باطن ۽ انت
چے پیم ایں داستان ۽ گوں منا انت

من ہر رنگ ۽ دلوں سہڑ ینتگ گوں وت
منی قسمت کہ گوں من بے وفا انت

تئی بانوری ۽ نوبت کہ نیت انت
منی سالونکی راست ۽ چپگ ۽ انت

تو اوپارے دل ۽ زمبیاں بستگ
منی درد انت کہ تئی درد ۽ وڈا انت

من بے کیپ ۽ خماراں کس نزانتیں
تئی شہر ۽ موسم انت کے بے ستا انت

تو خالد نشنگ ۽ روک روک ۽ چارے
اے دنیا دلبر ۽ چم ۽ تھا انت

(۵۰)

گوات کپتہ مہپراں موسم کُت ء
 من بہشتیں ساہگ ء تئی دم کُت ء

تو دل ء ہیسکارگ ء برمش ء منی
 کہ دریگ ء تاک کئے شم کُت ء

اتلگ ء تو ساعتے نیکیں بلے
 من ارواہ سٹلگیں بلے گم کت ء

چو و دیریں آہگ ء حال انت تئی
 من چُنت سالیں کہ پتو گم کُت ء

باریں ہالواں کئی نام ء گراں
مجلسے تئی دزگہاراں جَم کُت ء

تو منارا چار اتگ چکند اتگ
من ترا چہ دور دور ء چم کُت ء

ما نُجا چکاس اتگ پہ مُشکلاں
دلبر ء وارته وتی دل کم کُت ء

ما نزانن خالده دل ء دِگراں بیت
ما بلے خالد وتی مردم کُت ء

(۵۱)

شهر ۽ ۾ یتنگ ۽ گمراه باں
 ماہو سر مه گر تہنا باں

ترانگ زیریں دنیا ۽
 بے تو سہب چے پیم بیگاہ باں

دوری تی من ۽ رنجین ایت
 سیلے ۽ کئی ہمراہ باں

ملگوراں وتی شنکینیت
 واہگ ماں دل ۽ براہ باں

دنیا چو بہشتی دروشم
 سمرگ دلبر ۽ چم ۽ باں

گم چو ساہگ ۽ ہمساہگ
 خالد تی وڈا بیگواہ باں

(۵۲)

موتکے پہ اُستاد نور خان بزنجوء
 (ملور چنچو مردم انت)

اے زیراں کہ تراول انت
 گمیگاں راہ ء منزللاں
 کہ آس روکیں ماں دلاں
 بہ شوداوں چم ء کنجلاں

ابیتک ابیتکاں بے ترا
 وتارا سوتلگ شاعر ء
 بچاراں موتکیں ہر گور ء
 زاناں چے بیت مہشتر ء

بہ گشتگ چوش کہ بے گم انت
 نوں ہر کس ء تئی گم انت
 نہ اوشتاں ارس زمزمیں
 ملور چچو مردم انت

تو آست ء نیست ء براہ اتے
 جہان ء چو دل ء اتے
 گوں زیم ء گل ء اتے
 اے دوریں منزل ء اتے

بہ جیڑاں گپ ء گالے ء
 من کپتگاں سوالے ء
 تئی مرگ ء جوریں حالے ء
 پھ مکران مثالے ء

(۵۳)

وت نزانان دور ء نزیکاں کنیا
 دل گمانی بستگ زنجیراں کنیا
 دشمنان انچیں سکینے دات ء شت
 من گراں کوہنیں وتی بیراں کنیا
 دور منی چماں گشے بنی آدمے
 دُرشنگ ء دور داتگے تیراں کنیا
 ہو من ء وهدء دران ڈیہہ اول کُت ء
 روچے سد رند ء دل ء گیراں کنیا
 تو وتی خالد کہ کولاں بخت ء
 من وتی ہمرائی ء زیراں کنیا

(۵۲)

بے وفائیں زمانگ ءِ راہ ءِ

پہر مہ بندیت کسے پہ ہمراہ ءِ

تئی گم ءِ کیپان تہترینگ چو

مان اڑان اِنت راستگیں راہ ءِ

درد پمّن چو تراشتگیں گُننگ

سک بنت مُتگیں ماں ارواہ ءِ

تو و دیریں منارا کُشتگ دوست

زندگاں انگت ءِ من بے ساہ ءِ

مدتے دراجیں مئے جتائی ءِ

مٹیگ ءِ تئی نیاد نہ بنت بیگاہ ءِ

زندگی انچیں منزله خالد

کاروان سر نہ بیت وتی جاہ ءِ

(۵۵)

زبانِ عزیز

دنیا منی ارسانی زمینِ کدی چُنسیت
 سا ہگ منِ دژ چکانی نہ بیت بہر
 بیگاہ منی و شنودیں حیالاں گوں
 گو زیت چوں،
 دستِ انت منِ کا گدے
 جیڑاں تئی یاتاں
 مردم منِ لیکھاں موالی گنو کے
 بیگواہیں دلِ عزیز
 چیڑیناں دمانے
 ننداں چونوانے
 داتگ من زبانی

(۵۶)

ہوشام جتیں باطن ء تراول من نہ ونتگ
 چنت روچ ء سبق انت تئی زیمیل من نہ ونتگ
 ہر دور ء وتا رنگ ء رژنائی یے گون انت
 چمانی تئی سہری ء کنجل من نہ ونتگ
 کیپاں گوں دلون بستگ ء بے سداں جہان ء
 نیادانی مدام مجلس ء محفل من نہ ونتگ
 معنا من کناں انگت تئی چمانی کتاب ء
 بے زانناں نزانناں تو منا بل من نہ ونتگ
 سر ظاہر ء خالد تو دگہ چیزے ء پمّن
 ہمراہ ء منی دیر انت تئی دل من نہ ونتگ

(۵۷)

بلے دنیا گُشیت باز پُشت ۛ من ۛ
تئی زبادانی وشبو ۛ کُشت ۛ من ۛ

چچو بلے چاڑاں من چچو ارمانی آل
دوست ۛ انگہ دل ۛ گپ نہ گُشت ۛ من ۛ

پُشت گُشیں مردم ۛ حیر ۛ اللہ بہ کنت
مرچاں گنداں تئی دل اوں پُرشت ۛ من ۛ

کاسدے ناہ کلو ہے تئی کئیت انت پمّن
دیر وہد انت تو خالد شمشت ۛ من ۛ

(۵۸)

چراگاں لیب داراں موسمانی

نزانان قیمت ء ما مردمانی

تئی دین ء تئی دنیا جُتتا آنت

منارا دوست بیت سجدہ بتانی

نہ لوٹاں وشیاں من زندمان ء

نیاہاں روچ پما نوبتانی

مُراداں تو بہ بات ء زندگی ء

منی گُٹ ء مدام پاہو گمانی

ہمودا متیگ ء تئی لیب جاہ ء خالد

ترا شپ یات نہ بیتیں ماہرکانی؟

(۵۹)

تئی عشق منی واہگاں ہوشامے سرا دنت
 موسم اول من ء مرچی دگہ وامے سرا دنت
 یک روچے اگاں میاہاں تئی چارگ ء دلبر
 قاصد چو ہمک روچ من ء پیگامے سرا دنت
 بلے کہ فراموش بنت یک ساعتے درداں
 اومان زہیرانی دل ء جامے سرا دنت
 تہلیاں بہ نوشاں من تئی ترانگ ء یات ء
 زرد ء اول منی بلکیں ء آرامے سرا دنت
 خالد من مہ داراں اگاں پرواہ ء جہان ء
 تئی مہر ء ہمے کیپ من ء نامے سرا دنت

(۶۰)

ما بزانتیں شپے بہ گوازیں نیتیں

تو گون لُنٹان من ء بہ نازینتیں

دژمنناں دل منی وڈالان کُت

دریکتیں من ترا بہ ناسینتیں

لُنچ ء تاموریں سیاہ شپاہ تہنا

دردے سازے کتیں بہ سازینتیں

تو منی زندگی نہ بوتے دوست

سرتی زانسراں بہ واپینتیں

مارا روح ء دے نہ کنت خالد

کہ وتی نزیک ء بہ نادینتیں

(۶۱)

زندگی بے وفائیں ہمراہ تے

جُنزانِ انتِ دلِ ساہگِ
 دردانی مسافر
 ویرانِ انتِ منی باطنِ جنگل
 داں قیامت
 گمراہ آں وتی دیدگِ ارواہِ شوہازِ
 ریچانِ انتِ دلِ چمِ وتی
 بے مطلبیں ارساں
 چنتِ روجِ بہ ننداں
 بے گزیواں
 چاریتِ زمانگِ منِ نوکیں نگاہے
 کنزانِ انتِ وتی لاڑکیں
 مارِ شکارِ
 نشنگِ ماں ودارِ
 مانِ ایتِ داں کدیں زیرِ آواز
 ابیتکاں

کئے دنت زبان زیمیل ء دڑوشمے نوکیں
صدسا لیگیں ہو شام ء نہ پر وشیت
منی دریا
سرگرگ تہناتی ء نہ بیت راہے
زندگی بے وفائیں ہمراہے

(۶۲)

ہمسفر گپ چو نہ کنت راہ ء

عاشقی دیدگانی بنت راہ ء

منزل ء آہگ ء ودار ء انت

دراہیں ارمان مئے پُرش انت راہ ء

ما نہ زانت گنٹگانی چے نہادی

پُل تئی چادر ء کپنت راہ ء

ایوکی دوست بیت من ء مرچاں

تئی وڑیں دوست دم برنت راہ ء

تو کہ ہمراہ بئے مُشکلاں گوں من

دل منی گوں ترا نہ جنت راہ ء

گپ مانگشیتگ نہ منیتیں

زور اگاں خالد ء برنت راہ ء

(۶۳)

ستک دارے اگاں نہ دار تو
زندگی ۽ منی بہار تو

دل ہما ساعت ۽ نہال منی
نیم چمپی منارا چارے تو

واہش ۽ واہگاناں نیست نہادی
رنگ ۽ زیبائی ۽ نہ چارے تو

عہد روک انت ۽ آس سوچان انت
ہو اڑے وہد بے توارے تو

مردم ۽ داگ دنت شرابی چم
بے ملار ۽ کہ چو خمارے تو

سروتی ساہگ ۽ را شتر تر زانت
ہورت چمے اگاں بچارے تو

آس گفتار ۽ یل نہ دنت خالد
درد ۽ ورنائی ۽ نہ مارے تو

(۶۴)

برے چاریت من ء چاریت وتارا
در اتکہ دوست منی ساز ء توار ء

من انچو اشلکگ گپ بیتگ
نہ وشیں زید تئی شہر ء ندارہ

ترا حد انت کہ تو داشتگ وتارا
چریت دنیا تئی مہر ء بہار ء

من ء کیپانی ہوشام ء نہ گپتگ
زبان گنگ انت ء نشنگ بے توار ء

بہ شنگین سیاہ تہاریں مہپرانان
وتا بندیک مہ کن گوں زلف ء تار ء

من ء بنامی ء تاجے سرا دات
سلام ء آپرین تئی کاسد ء را

دو سال انت آہگ ء نام ء نزاننتیں
سلامے مان کنت ناں کاگد ء را

گموں بازاں دلوں تاہیر نہ گپنتیں
من ء واپین گشان ء پلو ء را

وتی دیوانگی ء شے مُرید ء
دلے گوں انت انچیں خالد ء را

(۶۵)

نہ بستگ دوست ء مہپر پر بیچان انت

منی چمانی کدہ سر بیچان انت

نہ کُشتگ کدہ ء کیپ ء شراباں

تئی زہیرانی آس ء پیلوشان انت

دنیکہ زیر ء ساز ء نہ زانتیں

زمانگ کم کم ء سرگران انت

شراباں دست بہ گر نازرکین دستاں

منی دیوانگی گوں واہشان انت

مہ تُرساں منزل ء خالد من کایاں

شپ انت رژنائی انت ء ماہکان انت

(۶۶)

دل ء دیوانگی ء نام زانتگ
شراب ء کچلانی تام زانتگ

نہ گوستگ ساعتے بے تو دمانے
کجا چماں منی آرام زانتگ

زبادیں کندگاں آگہہ من ء کت
ودار ء دیدگانی شام زانتگ

انارکاں سمبہیت لنگاں گوں
شپ ء داں نشتگاں گوربام زانتگ

نہ یتک ے روچے روزگارے تو پہ من
مدامی قاصد ء پیغام زانتگ

گنوکاں خالد ء یتگ نہ دیستگ
بیا کہ تنگاں ہوشام زانتگ

(۶۷)

وتی تهنائی ء دل جیڑگ ء انت
 کئی زہیراں گوں باریں گزیوگ ء انت
 منی حالت فقیرانی حساب ء
 تئی سر انگت ء ہم ساہگ ء انت
 ادب مارا کہ واک ء نہ انت منے
 تئی نیادانی پٹ پراہگ ء انت
 منی عمر ء بچار دنان تیز انت
 دل ء درداں زبانی جاہگ ء انت
 وتی تهنائی ء خالد ملوراں
 چے گے بیتگ دلبر نیاہگ ء انت

(۶۸)

تو شُنتے دیوانگ ء دیوان کُت
تئی گُمان مارا وتی ارجان کُت

دل مرٹے مہتل انت گپے نہ کُت
ما گنوکاں درچک ء داراں تران کُت

ہمبیل ء دوستاں من ء یل دات شُنتاں
یکیں دانگ تو کہ پمن شان کُت

اے فقیرانی درتہ پُچج ء کئے بزانت
وت نہ زُرت ہمساہگ ء مہمان کُت

خالد ء لبزانی نیت چار اتنت
شاعری دُر دانگ ء ارزان کُت

(۶۹)

زندگی ءِ نوبتاں سر گوشتگاں
 دوری ءِ تئی سُتکاں گیمرتگاں
 تو منی چماناں چار بڑگی
 من وتی دیدگ گوں ارساں شُشتگاں
 انگت ءِ منزل نہ یتلگ پیسرا
 سنگت ءِ ہمراہ منی دمبرتگاں
 زیراں نازینک ءِ چوگانے کُتگ
 دلبر ءِ ملگوراں مہلب مُشتگاں
 تو وتی خالد نصیب ءِ گلہ ءِ
 مئے دل ءِ ارمان دیریں پرشتگاں

(۷۰)

دل چو دوست اِنْت من ء دلبر پتو نہ اِنْت
 سر مہ جن اد ء مہ جیڑ گوادرتی نہ اِنْت
 گلزمین ء نیادی ء لیلام کنت
 چار روچ ء گل ء زر پتو نہ اِنْت
 روچے وٹشاں ء روچ تو زہر ء بلے
 اے وڑا تو کنئے شر پتو نہ اِنْت
 دل کہ ہمراہ نہ بیت دست لرزاں تی
 ساز ء گپ ء مہ جن زیر پتو نہ اِنْت
 نام گپتگ کدی خالد ء کیگد ء
 مُفت ء بتام مہ جن شر پتو نہ اِنْت

(۷۱)

دل ۽ چنڪاں من و شبو زرتگاں تئ
 نزانئ چچو عشق ۽ ستگاں تئ

منارا دل نہ بنت مہپرائی سیاہی
 گشے بالاد ۽ اجگیں بستگاں تئ

من تہنائیں حیاں ۽ مردے آں
 گم ۽ اندوہاں بازیں مُرتگاں تئ

ترا گستا ۽ دور اوشتا تگنوں من
 چے پیم دستانی چوڑی پُرتگاں تئ

نہ ساڑاں ساعتے خالد من بے تو
 بہشتیں بیتگ ۽ چہ سستگاں تئ

(۷۲)

چم راہ ء دل ء تاب پرتکگاں
تئی دوارانی کدہ چو سرتکگاں

مارا وشبو نہ ساچیت تئی شہر ء بلے
پُل شاہ ء جُتا ء بُن ء کپتگاں

پنت ء نصیحت مہ کن عشق ورنہ تبیں
من گوں دوستانی بازیں گماں سَتکگاں

باریں اومانان کئی زہیراں زُرَتگ گشے
دوست ء پیشانی ء اوں مان مرتگاں

خالد مارا کنتے سوج ء سر انگت ء؟
تو کہ ونگ من گیشتر دمبرتگاں

(۷۳)

گُپتار اِشکُتاں دوستانی
مُرتاں مئے چراگ اوستانی

وار ءُ بزگِءِ حق زور
مُلک ءِ سروک کَر ءُ کور

حونین اِنْت زمین چمّانی
زُر ءِ پہ بہا ایمان اِنْت

نیاد گوں واجہ ءِ ارزان اِنْت
جی ءُ جان بہ کن گپانی

نام ءِ واجہ یے الکاپیں
گپ ءُ کسہ ءِ بے باکیں

بیتاں من مدام ارمانی
دست ء تئی دپارے گون انت

انگت مئیگ ء تئی رہشون انت
خالد مردے دیوانی

(۷۴)

دات ء انچیں اوں سزایے مارا
تو نہ چار کہ نگایے مارا

بند زُبان آں من ہاترا تنیگ ء
چو کہ پرمائے تو گنایے مارا

گپتنگ توپان ء مچکدگ سبزیں
وردن ء نیست انت و نایے مارا

دل وروکی کُت ء گماں تنیگاں
دردے ء نیست پہ دوائے مارا

روچ ء شپ چوں گوزان انت مرچاں
نیست سُدے ناہت سمایے مارا

انچو گوازینت نوجوانی من
زندگی ء نہ دات تمایے مارا

خالد ء دوستی ء را چکاساں
پیش بداریت آرایے مارا

(۷۵)

چشیں سہت ء دل ء ہیٹار کنت روئیں
من نزانٹ دلبر منی چوزار کنت روئیں

بہ گندے پشت کپنت پادانی پد تی
اے دراہیں دنیا لڈ ء بار کنت روئیں

کجام سکیاں گوں تو ہور نیاں من
منارا گوں گماں بیمار کنت روئیں

منی دیم ء و انچیں مہر کنت انت
منی پشت ء کتیا دیدار کنت روئیں

کجا ء کئی دگہ نام ء گراں من
ہمک بیگہ وتا سینگار کنت روئیں

نہ انت دوستے پتو ایمن مہ بو چو
ترا خالد من زاناں گار کنت روئیں

(۷۶)

پُلانی و شبوئے نا دنیا ء زینت ء
منیگ ء تئی نزانان چونیں محبت ء

ہر کشک ء دمک ء ایر باں نقشیں قدم تئی
دلکشیں عاشقی ء ورنائی علت ء

بید ء تو من ہوش ء نیاہاں یک ساعت
مرچاں گشے چو پہ من ء امروز قیامت ء

مئے قوم بلوچ انت بلوچی نزانن بلے
انگت مئے سازاں نیست ادا قدر ء قیمت ء

انسان شر نہ بیت وتی ہیل ء عادتاں
رسوا کتگ وتارا نزانن چونیں عزت ء

خالد منارا دیدگاں گستا ء دور مہ کن
تئی مہر پہ من گشے پاکیں جنّت ء

(۷۷)

اے زندگی و ہمیشہ انت کہ وام ۽ شام ۽ سرا انت
اے وہد واجہ ۽ میر ۽ بچار سلام ۽ سرا انت

تئی یات انچوشاں امروز ۽ مانگیشنگ مردم
اگاں سیاہاں تئی گلہ اوں ملام ۽ سرا انت

بہ باتاں چچو سدکہ من نازکیں دیم ۽
تئی لُنت ۽ شیرکئی وشیں بلے پہ تام ۽ سرا انت

بہ گندے پچہ نیارے منی گریبی ۽؟
زمانگ انچشیں زر ۽ کہ ہر کس نام ۽ سرا انت

من شر زاناں وتی ہلک ۽ شرابی ۽ خالد
برے گنوک ۽ موال انت برے تلام ۽ سرا انت

(۷۸)

دل ۽ ڌڙيگ گُجا آواز ڪنان اِنْت
 هميش اِنْت نوکي دلبر ناز ڪنان اِنْت

مَنِي چماني توک ۽ چارگ ۽ اِنْت
 وتارا گون من ۽ امباز ڪنان اِنْت

مَنِي ديم ۽ چه پيميس وارت سوگند
 مَنِي پُشت ۽ ڪنڀا شوهاز ڪنان اِنْت

گشان ۽ زوريت ارساں پهڪ ڪنت ايس
 گم ۽ اندوهاں گون من واز ڪنان اِنْت

اے عشق ۽ جنگ نازريں گلابے
 که ڪو گپے خالد باز ڪنان اِنْت

(۷۹)

تو تنیگہ عشق ۽ ہوشام ۽ نزان ۽
گراں ہر روچ تئی نام ۽ نزان ۽

شپاں من دراہ نالاں مدام
منی زہیرانی گوربام ۽ نزان ۽

ہے نادانی ۽ پرواہ مبات تئی
دل ۽ اومان ۽ جام ۽ نزان ۽

تئی بچکندگاں پروشگ کلات ۽
بلے لنطانی ہم تام ۽ نزان ۽

مثالاں گوں بات بالاد کبگی
رواج ۽ ملگ ۽ گام ۽ نزان ۽

چہ پیم وش بیت ترا تہنائی خالد
وتی ارواہ ۽ آرام ۽ نزان ۽

(۸۰)

عشق ۽ نوکی بچار تہ ۽ کپتگ

دل منی مہرگے گُجا کپتگ

آپ کنڈانی حُشک باں روچے

وہد دست ۽ منی شُت ۽ کپتگ

تو کہ بیائے من پُل ریچاں باں

انچیں کارے پتو من ۽ کپتگ

انچیں دَرچکے تی وفاہانی

پلے من دستاں سرچتا کپتگ

نزیکیں منزله مُرادانی

مُفت ۽ خالد وتی دل ۽ کپتگ

(۸۱)

انتظار ۽ اہمیتکیں بیگاہ یے
 زندگی بے وفائیں ہمارے
 لانک بستگ پہ جند ۽ برات ۽ ما
 اتک ۽ انچیں بچار دنیاے
 پُرشنگاں من گوں اجکیں بالاد ۽
 مان نیستیں گشے من ۽ ساہ یے
 رُستگ ۽ تو گشے منی چماں
 چوتی پیشانی ۽ تڑپیت ماہ یے
 خالد تورینت من ۽ جُتائی تی
 ہو بلے نیست دگہ من ۽ راہ یے